

En man anställd på en kvinnojour har skapat reaktioner inom kvinnojourrörelsen.

Man i personalen splittrar kvinnojourer

2013-02-15 | Helle Larssen 3

INRIKES 2011 anställde Göteborgs kvinnojour en man för att arbeta på juren som socionom. Anställningen har skapat en spricka och några kvinnojourer i Västsverige vill inte längre samarbeta med Göteborgs kvinnojour.

– Ytterst är det viktigt att fler män engagerar sig i kvinnojourer och mäns våld mot kvinnor, säger Katarina Månsson, ordförande på Göteborgs kvinnojour.

För några år sedan anställde Göteborgs kvinnojour en manlig socionom för att arbeta i jurens verksamhet. Han är nu den ende man i Sverige som är anställd på en kvinnojour.

När mannen anställdes meddelade några jurer i Västsverige att de inte längre ville delta i det samarbete som har funnits mellan samtliga kvinnojourer i Västsverige sedan många år.

– Vi blev väldigt förvånade. För oss var det odramatiskt när vi anställde honom, berättar Katarina Månsson. Vi hade inte en tanke på att andra kvinnojourer skulle ha synpunkter. Däremot var vi lite oroliga för vad kvinnorna som sökte till oss skulle säga, men vi har inte fått några som helst negativa reaktioner på att vi har en man som arbetar här.

Katarina Månsson beklagar sprickan men håller fast vid sitt val att anställa en manlig socionom.

– Det vi gör här på juren är egentligen att sätta plåster på sårn. Men jag tror att vi borde gå till källan, alltså de män som misshandlar. Dessutom kan jag se flera fördelar med att ha en manlig anställd på juren. Vi har kvinnor som behöver träffa ”bra män”, och även deras barn behöver träffa manliga förebilder.

Följer stadgarna

En av de jurer som har sagt att den inte längre vill samarbeta med Göteborgs kvinnojour är Olivia i Alingsås. Lika odramatiskt som det är för Göteborgs kvinnojour att ha anställt en man, lika självklart är det för Olivia att då avbryta samarbetet.

– Det är så enkelt att vi är en feministisk och separatistisk förening och det står i våra stadgar att i vår förening kan bara kvinnor arbeta, säger **Anna Lena Mellquist** som är anställd på kvinnojouren Olivia.

Hon betonar att det är på personalnivå som hon inte längre vill samarbeta med den jour som har en manlig anställd.

– Självklart vill vi samverka kring allt som rör kvinnor och barn, men jag vill inte sitta på personalmöten och diskutera personal- och organisationsfrågor med män.

Varför då?

– Vi arbetar med män hela dagarna genom socialtjänst, polis och så vidare men jag vill inte arbeta med män internt inne på min organisation. Vi har jobbat på det här sättet sedan i mitten av 70-talet. Vi är kvinnor som stöttar andra kvinnor som har varit utsatta för våld av män, säger Mellquist.

Kvinnojouren Olivia tillhör Roks, en av två föreningar som samlar Sveriges samtliga kvinnojourer. Roks, Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige, är en kvinnoseparatistisk organisation, det är alltså bara kvinnor som tillåts vara medlemmar, arbeta ideellt eller vara anställda. Roks ser kvinno- och tjejjourerna som tillflyktsorter och fristäder för kvinnor och som behöver skydd och stöd från våld, likväl som mötesplatser för kvinnor och tjejer som vill arbeta politiskt för sina rättigheter.

SKR, Sveriges kvinno- och tjejjourers riksförbund, däremot, är inte en kvinnoseparatistisk organisation, men däremot ett transinkluderande förbund.

Gnissel i samarbetet

Den uppkomna situationen, med det avbrutna samarbetet personalen emellan på jourerna ledde till att **Paula Atterfelt**, ordförande i organisationen Kvinnojourer i Väst, sammankallade till ett möte under hösten 2012.

– Vi hade hoppats på att man skulle kunna respektera olika syn och acceptera det i den meningen att man sköter sin egen verksamhet, med eller utan män, men att man ändå kan samarbeta över gränserna. Men nu är det inte riktigt så och det är väldigt tråkigt. Vi tror att enighet ger styrka och att jourerna blir mer slagkraftiga om fler samarbetar, säger Atterfelt, som dock betonar att samtliga jourer samarbetar på alla andra plan förutom just på personalmöten.

Både **Angela Beausang**, ordförande för Roks, och **Carina Ohlsson**, ordförande för SKR, bjöds in och deltog i mötet. Men deltagarna gick från mötet utan att någon part förändrade sin syn på saken.

– Att jourerna skulle tappa styrka på grund av detta avbrutna samarbete tror jag överhuvudtaget inte på, säger Angela Beausang. Jag tror att det är tvärtom. Jag tror att kvinnojourerna tappar styrka om jourerna börjar anställa män. Då kommer man att ha samma förhållande inne på jourerna som man har i resten av samhället, det vill säga, kvinnorna kommer hela tiden att behöva förhålla sig till män.

Carina Ohlsson, SKR, gör en helt annan bedömning.

– Jag förstår inte varför man inte kan samarbeta med män anställda av jourerna, när man många gånger i samma ärenden gör det utanför, som till exempel med polis och socialtjänst. I övrigt litat jag ju på att våra medlemmar gör en kvalificerad bedömning av sina anställda, oavsett om det är män eller kvinnor.

Men det är just bedömningsfrågan som är ett av problemen med att ha manliga anställda på kvinnojourer, menar Anna Lena Mellquist.

– Hur ska jag kunna göra den bedömningen? Det finns många män som har arbetat aktivt för jämställdhet och mot våld mot kvinnor, men sen har visat sig stå för motsatta värderingar. Att göra den typen av bedömning av vem som är en "god" man känns komplicerat, säger hon.

Viktigt med fristad

Det finns inte mycket forskning i frågan men **Christian Diesen** som är professor i processrätt vid Stockholms universitet har studerat frågan om mottagande av kvinnor som har varit utsatta för våldtäkt. Han berättar att det finns olika uppfattningar i olika länder.

– Den dominerande synen i världen är att det är självklart att utsatta kvinnor ska få träffa enbart kvinnlig personal. Den uppfattningen finns på

de flesta håll, till exempel i USA, Brasilien och även EU har såna rekommendationer.

De nordiska länderna har dock en annan syn.

– I Sverige har man ofta uppfattningen att det går lika bra med en man, så länge han är empatisk, kompetent och har rätt inställning.

Hur ser du själv på saken?

– Jag tycker nog i likhet med den dominerande inställningen hos de svenska forskarna att det är vettigt att det ska vara en kvinna som tar emot ett våldtäktsoffer. Så i linje med det så är det kanske inte så lämpligt med män inne på kvinnojourer, som ju kan betraktas som en akut fristad för utsatta kvinnor, säger Christian Diesen.